

Не тражи веће патње и подвиге од оних који постоје на твом животном путу, јер је то гордост и скреће с пута. Не тражи да се ослободиш оних патњи и труда који су ти послани, јер је то самосажаљевање које те скида с крста.

„Свој крст“ – то значи бити задовољан оним што одговара твојим телесним снагама. Дух преузношења и самообмане ће те звати на оно што не можеш да испуниш, али ти не вејуј ласкавцу.

Колико су у животу различите патње и искушења, које нам Господ шаље ради нашег исцелења, колико се људи разликују по телесним снагама и здрављу, колико су разнолике и наше греховне слабости!

Да, сваки човек има свој крст. Сваком хришћанину је заповеђено да уз самоодрицање прихвати тај свој крст и да иде за Христом. Ићи за Христом – значи изучити свето Еванђеље, тако да оно постане делатни руководитељ у ношењу нашег животног крста. Ум, срце и тело свим својим покретима и свим својим поступцима, јавним и тајним, морају да служе спасоносним истинама Христовог учења и да их израђавају. Све ово значи да сам дубоко и искрено свестан лековите силе крста и да оправдавам суд Божији надамном. Тада мој крст постаје Крст Господњи.

„Господе, у ношењу крста мога, који ми посла десница Твоја укрепи мене чије су снаге на измаку“, моли срце. Срце моли и тугује, али се истовремено и радује слаткој покорности Богу и својој причасности страдањима Христовим. Ношење свог крста без роптања, уз покајање и славословљење Господа, јесте велика сила тајанственог исповедања

Христа не само умом и срцем, него самим делом и животом.

Тако, драги моји, у нама неприметно почиње нови живот, када више не живим ја, него живи у мени Христос (Гал. 2, 20). У свету се дешава чудо, несхватљиво за телесни ум – спокојство и рајско блаженство настањују се тамо, где су очекивани само јецаји и сузе. Живот испуњен највећом тескобом славослови Господа и обдабцује од себе сваку помисао на жалбу и роптање.

Сам крст, који се приhvата као дар Божији, рађа благодарност због драгоцене судбине да будемо Христови подражавајући Његове патње. Он ће родити и непропадљиву радост за тело које страда, за срце које се мучи, за душу која тражи и која је нашла.

Крст је најкраћи пут ка небу. Сам Христос је прошао њиме.

Крст је потпуно поуздан пут, јер су њиме прошли сви свети.

Крст је најпоузданији пут, јер су крст и страдања – удео изабраних. То су она тесна врата којима се улази у Царство Небеско.

Драги моји, поклањајући се данас телом и духом Крсту Господњем, првијмо и ми наше мале крстове уз Његов велики Крст, да би нас Његове животоносне сile нахраниле својим соковима за наставак подвига Великог поста, да би испуњавање заповести Христових постало једини циљ и радост нашег живота.

Поштујући данас Часни крст Христов с покорношћу вољи Божијој заблагодаримо Mu за наше мале крстове и ускликнимо: Сети ме се, Господе, у Царству Твоме. Амин.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕНЬЕ

ТРЕЋА НЕДЕЉА ВЕЛИКОГ ПОСТА - КРСТОПОКЛОНА
свети Јаков Исповедник, преп. Кирил Катански
свети Тома Цариградски, преп. Серапион
Мк. 8, 34 - 9, 1, зи. 37; Јев. 4, 15 - 5, 6, зач. 31.

архимандрит Јован (Крестјанкин)
ПРОПОВЕД НА ТРЕЋУ НЕДЕЉУ ВЕЛИКОГ ПОСТА

Приђите, верни, Живототворном дрвету поклонимо се!

У име Оца и Сина и Светога Духа!

„Приђите верни, Живототворном дрвету поклонимо се“, призыва данас Света Црква своја чеда ка подножју Часног и Живототворног Крста Господњег. Нама се, прекорачивши време, приближила Голгота, проничући у нашу свест и опомињући нас на себе. На њој се уздигао Крст који је лествица ка небесима, и на Крсту Онај Ко је рекао: Ја сам пут и истина и живот... (Јн. 14, 6).

Крст Христов је велика спасоносна сила свих земнородних. Он се распростире и у дужину свих времена и у ширину свих места; његова висина досеже до неба, а дубина до адског бездана.

А данас, на дан преполовења спасоносног посног подвига, Господ снисходи ка онима који су се уморили и изнемогли под бременом поста, дарујући им Своју љубав, снагу и кратко подсећање да се они још увек нису до крви борили са грехом.

Господ нас данас подсећа и на јединственост и непроменљивост спасоносног пута – пута Крста и страдања – и на њему нас надахњује надом. Светлост Христовог Вајкрења види се само са Крста.

Живототворно Крсно Дрво – Крст Христов, одгајен је на земљи Божијом љубављу према људима како би погибельни крст од дрва познања добра и зла, који је човек узео на себе самовољом и непослушањем према Богу претворио у спасоносни Крст, који поново отвара врата раја.

Крст Христов је узнет над светом од времена спасоносних страдања Господњих. Међутим, и сваки човек који је дошао на свет од рођења наслеђује крст својих прародитеља и неминовно га до краја дана носи по животу. Земља, долина плача и туге и место где је прогнан човек који је преступио Божију заповест, преиспуњена је патњом и страдањем. Чичак и трње греховних навика и страсти, с којима смо се сродили и којима се наслеђујемо истовремено рајавају душу и распа-

љују животне страсти.

Загледајте се, пријатељи моји, у живот људи ван Христа. Како се он често завршава духовном смрћу, и то много пре физичке смрти. Зло и грех пружају у човеку све људско, зло је незасито, и незасит је човек у злу. И то је такође страдање, али не спасоносно страдање; плата за ово страдање ће увек бити неминовна смрт и погибље душе. Испразан је и неплодан животни крст без Христа, ма како тежак био.

Човеков крст може да се преобрази у спасоносни крст тек онда када људи са њим крену за Христом.

Христос, наш Спаситељ грехе наше Сам изнесе на Телу Својему на дрво, да за грехе умремо, и за правду живимо (1 Петр. 2, 24).

Крст Христов је постао знамење славе Самог Христа и оружје Његове победе над грехом, проклетством, смрћу и ђаволом. Стојећи данас пред Крстом Христовим, осећајући на раменима тежину својих животних крстова, требало би да се пажљиво загледамо у једини спасоносни Крст Христов, како бисмо у Христу препознали истину живота, како бисмо схватили њен светли смисао.

Данас нам пред Крстом Господњим, благовест светог Еванђеља и призор божанственог Страдалника са Крста Господњег, објављују свесвету заповест за наше спасење: Ако хоће ко за Мном ићи, нека се одрекне себе, и узме крст свој и за Мном иде (Мт. 16, 24).

Пријатељи моји, отрнгнимо се од земље и погледајмо на Крст Христов: пред нама је пример потпуног и истинског самоодрицања. Он, Који је Син Божији, дошао је у свету

обличју слуге, понизио Се и био послушан до смрти и то до смрти на крсту. Он се одрекао самог живота како би нас спасао. Нас пак Господ Спаситељ позива да се одрекнемо греха и смрти коју грех храни.

Дело нашег спасења почиње одрицањем од себе и од своје греховности. Треба се одрећи свега онога што чини суштину наше пале природе. То треба да се распростире до одрицања од самог живота и шеговог потпуног предавања воли Божијој.

Господе! Теби је све познато, учини са мном како год хоћеш.

Своју житејску (овосветску) истину треба да призnamо пред Богом као најљубу неистину, а свој разум као потпуну неразумност.

Самоодрицање почиње борбом са собом. Због снаге непријатеља, победа над собом је најтежа од свих победа, јер сам ја сам свој непријатељ. Ова борба је и најдужа, јер се завршава тек са завршетком живота.

Борба са собом и борба са грехом увек ће бити подвиг, што значи да ће увек бити страдање. Та наша унутрашња борба рађа и друго, још теже страдање: у свету зла и греха човек који иде путем праведности увек ће бити туђ у животу света и сусретаће непријатељство на сваком кораку. Подвижник ће са сваким даном све више и више осећати своју несрдност са околином и са болом је преживљавати.

Самоодрицање затим неминовно захтева да у свој пуноћи почнемо да живимо за Бога, за људе, за ближње, да свесно и без роптања примимо жалост, сваки душевни и телесни бол и да им се покоримо,

да их прихватимо као допуштење Божије на корист и спасење наших душа. Самоодрицање постаје део нашег спасоносног крста, и једино самоодрицањем можемо да подигнемо свој спасоносни животни крст.

Крст је оруђе погубљења. На њему су разапињани преступници. Као преступника закона Божијег, правда Божија и мене зове на крст, јер мој телесни човек, који воли спокој и безбрижност, моја зла воља, моје преступничко самољубље и моја гордост све до сада се противе животоносном закону Божијем. Спознавши силу греха који живи у мени и окривљуји самога себе, ја се већ и сам хватам за патње мог животног крста као за спасоносно средство пред греховном смрћу. Свест да ће само патње које се трпе Господа ради учинити да постанем Христов, да ћу постати учесник у Његовој земаљској а то значи и небеској судбини, надахнује на подвиг и на трпљење.

Крст Христов, ексери, копље, трње, богоостављеност то су непрекинута и ничим олакшана голготска страдања. Сав земаљски живот Спаситељев, од рођења до гроба, био је пут ка све већем страдању, али истовремено и прелазак у све већу силу, Његов пут до смрти, која је прогутала смрт. Где ти је, смрти, жалац? Где ти је, пакле, победа (1. Кор. 15; 55)?

Страшен је Крст Христов, али ја га волим – он ми је родио неупоредиву радост свете Пасхе. Овој радости, међутим, могу да се приближим само са својим крстом. Ја морам добровољно да узмем свој крст, морам да га заволим и да призnam да сам га потпуно достојан, ма како он био тежак.

Узети крст значи великодушно подносити подсмех, ругања, прогоне, муке, којима ће греховни свет изобилно обасути послушника Христовог.

Узети крст значи без роптања и јадиковања претрпети тешки и никоме видљиви труд над собом, невидљиво мучење и мучеништво душе ради испуњења еванђељских истине. То је и борба са духовима злобе, који ће разјарено устati на онога ко пожели да са себе збаци јарем греха и да се потчини Христу.

Узети крст значи добровољно се и усрдно потчинити оним лишавањима и подвизима, којима се обуздава тело. Живећи у телу, морамо да научимо да живимо ради духа.

Нарочиту пажњу треба да обратимо на то да сваки човек на свом животном путу треба да поднгне управо свој крст. Постоји небројено мноштво крстова, али само мој крст лечи моје ране, само ће ми мој крст бити на спасење, и само ћу мој крст носити уз помоћ Божију, јер ми га је дао Сам Господ.

Како да не погрешим, како да не узмем крст по својој самоволи, по онај самоволи која превасходно и треба да буде разапета на крсту самоодрицања?! Самоволни подвиг је крст који човек сам прави, и ношење таквог крста се увек завршава великим падом.

Шта онда значи „свој крст“? То значи да се у животу иде својим путем, који је за свакога одређен промислом Божијим и да се на том путу подносе управо оне патње које Господ допусти (ако си дао завет да ћеш да се замонашиш – не тражи да се ожениш, ако си везан породицом немој да тежиш да се ослободиш деце и супруге).